

Před 40 lety w Hórkach

11. julija 1965 přebywachu w nowym Hórcanskim stadionje přeni króc wukrajni hosćo: koparjo Sokola Spálené Poříčí pola Plzenje. We wobłuku sportoweho a kulturneho swjedženja župy „Michal Hórník“ nastupi serbska wubranka přećiwo česku mu mustwu a doby wysoko ze 6:1. Naš wobraz pokazuje scenu z tutoho zetkanja před wulkej kulisu přihladowarjow: Jan Domaška (Traktor Ralbicy) wojuje z přećiwniskim hrajerjom z číslom 3 wo bul, z číslom 10 na košli spóznawamy naprawo Norberta Rewjerka (SJ Hórki). W serbskej wubrance hraja dale: z Ralbicy wrotar Jan Hrjehor a pólni hrajerjo Pětr Neter, Pawoł Šolta a jeho mlódši bratr Feliks, Jurij Bjeňš a Pawoł

Cóška, z Hórkow Józef Šwon a bratr Alojs, Ludger Wilmann a Jurij Kocor, z Chróscic wrotar Jurij Cyž a nadběhowar Rudi Rjenč.

Hižo džen do toho wubědźowachu so volleyballisća ze Spáleného Poříčí w Budyšinje ze serbskim mustwom Rotaciju, česky kehelery nastupichu w Kehelerni tohorunja přećiwo Rotaciji. 24./25. julija přebywaše delegacija serbskich sportowcow – koparjo, volleyballisća a kehelery z Kamjenskeho wokwrjesa a z Budyšina – w Českej na napřećiwym wopyće. Wo tutym zajězdze wozejimy w přichodnym čisle Sokolskich Listow dopomnjenki někotrych wobdźělnikow.

M. Krawc; Foto: K. Hajna



Sokolske Listy, wokólnik Serbskeho Sokola

Adresa redakcije: Serbski dom, Póstowe naměsto 2, 02625 Bautzen/Budyšin
Internet Sokola: www.sokol.sorben.com Zamowlity redaktor: Mikławš Krawc

Smjeć ☺
so směš ...

SPORT V SOKOLE



„Tomašo, přindžeš sobu kopańcu zahrać?“, praša so Jan swojeho šulskeho přećela. „To bohužel njeńdže, dyrbjju najprjedy domjace nadawki činić, woplokować, proch srěbać ...“ Na to přećel: „Nó derje, da za někak dzešać mjeńšinow na sportnišću!“

Pola profijoweho kluba praša so mlody kopar za zaslužbu. „Najprjedy je mzda wězo niša, ale pozadžišo so wězo zwysyše“, praji manager. „Nó, tak přindu pozadžišo zasol!“

Koparske mustwo, kotraž nastajnosć přehrawaše, dyrbjje sej wot trenarja porokowace stowa lubić dać: „Dyrbimy hišće jónu cyle wot přećka započec. Potajkim – tole je bul ...“ To je wot zadu htós slyšeć: „Móžeće jón prošu hišće raz zběhnyć!“



Rysowance z časopisa SOKOL

14. měrca mějachu volleyballisća Sokola Budyšin poslednej dydkowej hrě w 1. hobbyjowej klasy přećiwo młodźinje MSV Budyšin 04 a Koblicam a dobychu wobě partiji. Ze sadźbami 23:4 a dydkami 22:2 bě postup do 1. Budyskeje wokwrjesneje klasy perfektny. Naš sponsor bě ekstra za tutej hrě dał zhotowić nowe košle/jerseyje a hdyž bě srjedz poslednjeje sadźby dobyće wěste, sej wšitcy nowu košlu přez hłowu sčehnjechu. Wotléwa stej: Tilo Mager, Jan Kanngießer, Michal Hager, Marcel Siegl, Olaf Nathe; klečo: Dieter Manteufel (trenar), Mathias Meixner a Alojs Rječka

Foto: Pawoł Hejduška

SOKOLSKÉ LISTY

Česka baseń wo Serbskim Sokole

Po skónčenju wójny před 60 lětami nadźijachu so tež w Čěkosłowakskej wozrodženja Serbskeho Sokola, 1933 po nastupje nacijow rozpušćenoho. 1946 wuńdže w Praskim nakładnistwje Jaro knižka, zestajana wot Jindřicha Černeho, z titlom Český věnec Lužici. W zběrce basnjow je tež přinošk LUŽICKOSRBSKÝ SOKOL, w kotrymž rěka, zo njech so ptak sokol zaso po Lužicy rozlětuje. Měnjene je, zo njech po rozbiću fašizma towarstwo Serbski Sokol zaso džeła. W slědowacym podawamy baseń Mile Klicmanoweje česce a w přeložku:

Lužickosrbský Sokol

Lužický sokole,
přišel twój čas:
Z Lubina do hole
rozleť se zas!

Smrt čihá, kde je
stanutí, klid;
znowu tě do boje
vola twůj lid.

Ukovat, uštvat tě
chce hejno vran.
Neboj se přesily,
nedbej svých ran!

Stokrát je zlíbat chci,
slzami smýt,
za volnost Lužici
s tebou se bít!

ČESKÝ VĚNEC LUŽICI

USPOŘÁDAL JINDŘICH ČERNÝ

1946 · EDICE JARO

Serbski Sokol

Lužiski sokole,
přišel twój čas:
Z Lubina do hole
rozleć so zas!

Smjerć laka, hdžež je juž
stawanje, měř;
znowa će do boja
lud woła. Čěr!

Če ponižeć, přesčehać
chcedža wróny wšě.
Njeboj so přewahí,
njech z ranow je zlé!

Sto króc je košic chcu,
ze sylzami zmyć,
z tobu za Lužicu
w boju chcu być!

Přeložil M. Krawc.



Jenož poltrěca měsaca po skónčenju wójny, 24. julija 1945, bě w Praze manifestacija pod heslom „Za swobodu Lužicy a sprawne hranicy“. Po pochodowanju po měsće bě so na Staroměstanskim naměsće wulka syta ludźi zešla (nowiny pisachu wo cyłkownje 60 000 wobdźělnikach) a slyšeše narěče wjacorych znatych wosobinow. Ze serbskeje strony porěča farar dr. Jan Cyž. Na manifestaciji wobdźělichu so čescy Sokoljo, kotřiž pochodowachu z transparentom „Sokol demonstruje za wuswobodženje Lužiskich Serbow“ (na fotografiji móžeće čitać tekst „Sokol manifestuje za osvobození Lužických Srbů“).

Gerat Pöpel wjele lět sportowy wučer był

Patorzicu léta 1930, hdyž džěci po cylej Łužicy na rumpodicha a na bože džěčo čakachu, narodži so Pöplec pjekarskej swójbyje w Chróscicach syn Gerat. Po bjezstarostnych lětach džěcatstwa zastupi wón jutry 1937 do Chróscanskeje ludoweje šule. Wučba we wulkej wosadnejsy bě pod nacionalsocialistiskej diktatury němska, byrnjež w šuli nimo šulskeho nawody P. Pjetaša spočatnje dalši serbscy wučerjo wučili, mjez druhim M. Čornak. Za čas druheje swětoweje wojny, hdyž dyrbjachy mužojo-wučerjo zwjetša we wojsku služić, měješe Gerat dale šulu pola knjenje Wölkeroweje a knježny Trollec.

Derje dopomina so Gerat Pöpel na kónc wojny w aprylu/meji 1945. Wučba bě hižo wot nazymy 1944 častično wupadnyła, mjez druhim tohodla, dokelž bydlichy na šuli džěci z wubombowaných němskich wulkoměstow. Jutry 1945 Gerat šulu po 8. lětniku skónči. 20. apryla 1945 rano zahe běchu wulke rozbuchnjenja slyšeć, a to z Rakečanskeje muni. Rozbuchnjenja běchu tak sylne, zo so pola elektromištra Horbanka škleńca we wukładnym woknje pukny. Srjedz dopoldnja samsneho dnja zjewichy so z Jasčanskeho směra přenje wozydla z ruskimi a pólskimi wojakami. Z tym pak njebě hišće kónc wojowanjow. Tydzeń pozdžišo so němske wojsko do wsy nawróci a hakle spočatk meje bě wšo přetrata.

Nazymy 1945 započa Gerat wuknyć na awto-weho mechanikarja w Kamjencu. Bus pak žadny bus njejezdžeše a kolo Gerat žane njeměješe. Tuž wosta wón wot póněžle do soboty pola znatych w Kamjencu.

Dokelž měješe nan w Chróscicach pjekarnju, wuknješe syn wot 1946 do 1948 powołanje pjekarja, a hač do léta 1952 džělaše doma

w pjekarni. Po krótkim studiju na krajnej sportowej šuli we Werdauje nad Habolu zasadži ministerstwo nutřkowneho, wotrjad Serbske prašenja, Gerata Pöpla w septembri 1953 w nowozaloženéj Serbskej wyšej šuli w Pančicach jako sportoweho wučerja. Runja mnohim druhim dyrbješe připódla swoje wučerske pruwowanje na SWW w Małym Wjelkowje zložiť, a to 1953 a 54.

Dwójce po tym bjerješe Gerat čězu dalokostudija na so: sportowy studij wot 1957 do 1963 na DHfK w Lipsku a studij geografije wot 1966 do 1971 na Drježdžanskej PH.

Dwajaštyrceći lět skutkowaše wón jako sportowy wučer w Pančicach, předewšěm pak w ródnych Chróscicach a pomhaše tak tež někotrych sportowy talent wotkryć.

Sam je so hižo wot młodych lět za sport horił. Nimo kopańcy, kotraž měješe kónc štyrcetych/spočatk poštaty lět w Chróscicach hižo dobru tradiciju, wuspyta so Gerat jako člon sportoweje jednotki Traktor w Pančicach wot 1951/52 jako běhar na dołhe cary. Wjersk za njeho bě srjedz poštaty lět w Durinskej nastupić přečiwo běharjam swětoweje klasy kaž Klausej Richtzenhainej.

Kopańcu hrał je Gerat pola sportoweje jednotki w Chróscicach, zhromadnje z Jurjom Dučmanom,



Gerat Pöpel (nalěwo) w hrě Chróscanskeje džiwadloweje skupiny „Haňža Hernaštec“ léta 1960

Janom Dórnikom, Měrcinom a Benom Markom, Wernerom Trječkom, Měrcinom Rengerom, Bjarnatom Bržezanom, Pawołom Lebzu a dalšimi.

Nimo toho honješe za bulom w zawodnych mustwach kaž pola Wocla Wětrow, Traktora Pančicy a w mustwe Pěskečanskeje wuhloweje jamy. Gerat so dopomina, kak su raz z Wětrowskim zastupnistwom hrali we Wehrsdorfje. Při domojjězbje běchu mokre črije Benej Markej na nohomaj zmjerznyli, tak zo měješe wulke čěze noze z čriřow dóstać.

Jónu dyrbjachy do Skaskowa jěć, ale žane jězdźidlo njebě k dispoziciji. Tuž je Beno Mička z Wěteńcy, wón bě wrotar mustwa, ze swojim pólnym traktorom a připowěšakom hač do Skaskowa z něhdže 5 do 10 km/h jěl. Komuž bě na wozu zyma, tón je wotskočil a chwilkku pódla připowěšaka sobu běžał. Byrnjež materielne wuměńjenja w powojńskich lětach zwjetša katastrofalne byli, knježeše mjez młodzinu tola wulka zahoritósć.

Zahoriće wěnowaše so Gerat Pöpel dalšemu hobbyje, mjenujcy džiwadźelenju. W nimale žanej hrě, kotruž bě Pawoł Kmječ hač do spočatka šěšćdesatych lět ze swojej lajskej džiwadloweje skupiny nazwučował, njeje Gerat pobrachował. Wosebite wjerski, na kotraž wón rady spomina, běchu Čiřinskeho „Na hrozdzišću“ 1956 „Marcel“ abo „Haňža Hernaštec“ z pjera Pawola Kmječa. Zo tworješe za Gerata sport a kultura přeco jednotu, wo tym swědči tež, zo je wón nimo džiwadźelenja wjele lět w Chróscanskim muskim chórje Jednota sobu spēwał.

L. Zahradnik



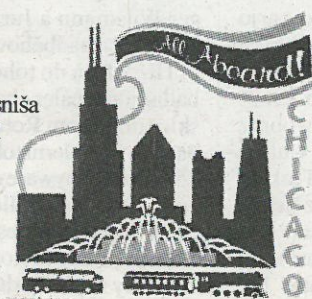
140 lět Sokol w Americe

W měsce St. Louis w staće USA Missouri založi skupina čěskich wupučowarjow 14. februara 1865 přěnjú jednotu Sokola na ameriskim kontinencie. Bě to potajkim jeno tři lěta po nastaju přěnjeje domjaceje jednoty w Praze. Hižo lěto pozdžišo - 19. awgusta 1866 - založichy w Chicagu druhú jednotu. Přidružichy so jednoty New York (1867), Cleveland (1870), Baltimore (1872), Cedar Rapids (1873), Detroit (1875), Omaha (1877). Wlěće 1878 zjednočichy so tute do Narodneje sokolskeje jednoty - čěsće Národní jednoty sokolská (NJS). Pozdžišo wutworichy někotre sokolske jednoty samostatnu organizaciju a mjenowachu ju Sokolská župa Fügner-Tyršowa. 1. januara 1917 dóndže

k zjednočenju, nasta džensniša organizacija Ameriski sokolski zwjazk - čěsće Americká obec sokolská, jendželce American Sokol. Na čěsće 140. róničny nastaje ameriskeho sokolstwa přewjedže so lětsa wot 21. do 25. junija mjeztym hižo 21. zlět tutoho zwjazka.

Přidać so dyrbi, zo mějachmy resp. mamy w USA a Kanadze dalje čěske, słowakske, pólske abo juhosłowjanske sokolske organizacije.

Z časopisa „Kanadský Sokol-Canadian Sokol“ č. 10/2005 zestajał Mikra.



120 lět Krakowski Sokol

Pólski Sokol w Krakowje swjeći wot 4. do 5. julija swoju 120. róničnicu založenja. K programej swjatočnosćow slujeja popularno-wědomostny seminar, wustajeńca sokolskich dopomnjenkow, stafeta wokoło Krakowa, mjezynarodne wubědźowanja w modernej gymnastice, swjatočnosć k róničnicy ze sportowymi pokazkami a zabawu za džěci a młodostnych.

Program XIV. wšosokolskeho zlěta 2006 w Praze

Přihotowanski wuběrk Čěskeho sokolskeho zwjazka za XIV. wšosokolski zlět je na swojim posedženju 21. januara 2005 wobsah hłownych dnjow schwalil. W časopisu SOKOL bu program w lětušim 3. čisle wozjewjeny a wopřijimuje dny wot 1. do 7. julija 2006. Za delegaciju Serbow drje je najwážniši termin **njedzela, 2. julija**, hdyž budže swjědzenski čah po měsce. A tole su hłowne dypki programa:

- sobotu, 1. julija: přijězd wobdźělnikow, w 15 hod. generalna pruwa zahajenskeho zarjadowanja, w 19 hod. zahajenje zlěta w Szaka-Arenje, cyły džen zjawne podijowe wustupy
- njedzeli, 2. julija: 8 hod. nastup k swjědzenskemu čahej, 9 hod. swjědzenski čah po měsce, pruwy, podijowe wustupy
- póněždu, 3. julija: pruwy, podijowe wustupy
- wutoru, 4. julija: 8-13 hod. přeběh 1. programa na zlětnišću na Strahovje, 21-23 hod. generalka 1. programa, podijowe wustupy
- srjedu, 5. julija: 8-12 hod. přeběh 2. programa na zlětnišću, 16-19 hod. generalka 2. programa na Strahovje, 21-23 hod. swjatočne zahajenje na Strahovje - zwučowanja 1. programa
- štwórtk, 6. julija: 14-17 hod. zwučowanje 2. programa na Strahovje a swjatočne zakončenje zlěta, wot 19 hod. zabawny wječor,

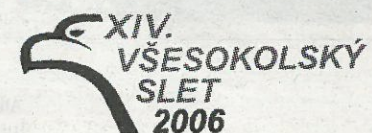
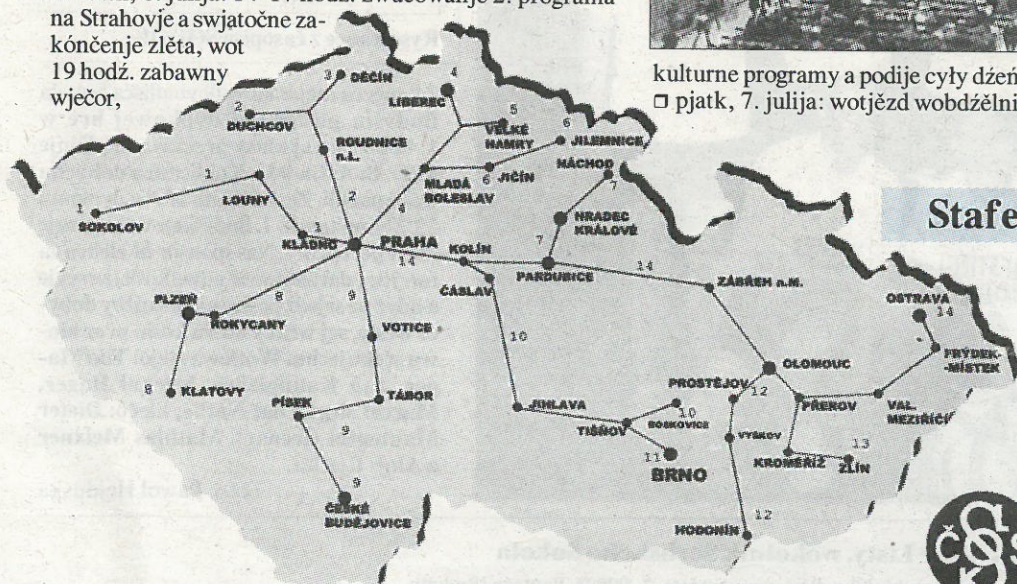


kulturne programy a podije cyły džen □ pjatk, 7. julija: wotjězd wobdźělnikow

W nowej wulkej hali Szaka-Arena za nimale 19 000 přihladowarjow budže swjatočne zahajenje XIV. wšosokolskeho zlěta. Mikra

Stafeta k wšosokolskemu zlětej

Je z dobrej tradiciji, zo přewjeduje so ke kóždemu wšosokolskemu zlětej stafete za wšěch kóncow kraja do Prahi. Přěnja tajka stafeta bě 1919, lěto po založenju čěsko-słowakskeho stata. Za XIV. zlět budu lětsa wot 23. do 25. septembra běharjo rozdźělnje staroby na cyłkownje 14 čarach po puču.



Zetkanje mustwow Traktora Pančicy a Traktora Ralbicy 1954 na Chróscanskim sportnišću skónči so 4:2. Na foće spóznowamy wotlěwa: Měrcina Marka, Pawola Lebzu, Bjarnata Bržana, Gerata Pöpla, šesty je Jurij Dučman a sedmy Jan Dórník.